

RAKVERE PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA AINEKAVA

KÄSITÖÖ JA KODUNDUS II KOOLIASTE IV KLASS

Õppe- ja kasvatuseesmärgid

1. tunneb rahulolu praktilisest eneseteostusest; hindab tööd ja töö tegijat;
2. kavandab ja teostab oma ideid;
3. kasutab erinevaid materjale;
4. teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
5. töötab meeskonnas ja tunnetab enda osalust ühistöös;
6. lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
7. tuleb toime koduse majapidamisega ning käitub teadliku tarbijana;
8. väärtustab ja hoiab rahvuskultuuri ning teadvustab oma kohta mitmekultuurilises maailmas.

Õppesisu	Lõiming teiste õppeainetega	Õpitulemused	Õppetegevused, metoodilised soovitused ja näited võimalikest tööülesannetest
Kodundus (8 tundi)			
Töö organiseerimine ja hügieen (2 tundi) Isikliku hügieeni nõuded köögis töötamisel. Ohutus. Nõude pesemine käsitsi ja masinaga, köögi korrashoid. Jäätmete sorteerimine. Tööjaotus rühmas, ühistöö kavandamine, hooliv ja arvestav käitumine.	Loodusõpetus - Kodukoha looduskeskkonna muutumine inimtegevuse tulemusena. Jäätmekäitlus. Säästev tarbimine. Inimeseõpetus (I kooliaste) – Meeskonnatöö. Tööjaotus. Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine.	Teadvustab hügieenireeglite järgimise vajadust köögis töötamisel. Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras oma töökoha. Tunneb jäätmete hoolimatust käitlemisest tulenevaid ohte keskkonnale ning enda võimalusi jäätmete kesk-konnasõbralikule	Rühmade moodustamine. Ühine vestlus üksteisega arvestamise tähtsusest, et ennetada mõne õpilase tõrjutust rühmatöös. Töötamine rühmas, tööülesannete jaotamine. Tutvumine õppeköögiga. Prügi sorteerimine ja nõude pesemise kord kooli õppeköögis, selle võrdlemine koduste võima-

		käitlemisele kaasaaitamiseks.	lustega.
<p>Lauakombed (2 tundi) Lauakombed ning lauakatmise tavad ja erinevad loominguilised võimalused. Lauapesu, - nõud ja – kaunistused. Sobivate nõude valimine toidu serveerimiseks.</p>	<p>Inimeseõpetus (I kooliaste) - Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed.</p> <p>Kunstiõpetus - Vormi ja funktsiooni seos, innovatiivsus. Jätkusuutliku tarbimise põhimõtted, kunsti ja disaini kaudu elukeskkonna parandamine.</p>	<p>Katab vastavalt toidukorrale laua, valides ja paigutades sobiva lauapesu, -nõud, ja –kaunistused.</p> <p>Peab kinni üldtuntud lauakommetest.</p> <p>Hindab laua ja toitude kujundust.</p>	<p>Arutelu teemal: Miks on vaja lauakombeid? Ülesanne: paiguta vastavalt menüüle lauale nõud (kasuta võib näiteks õpiku abi) Salvrätikute voltimine skeemi järgi.</p> <p>Praktiline töö: laua katmine vastavalt einele, käitumine lauas.</p>
<p>Toidu valmistamine (4 tundi) Retsept. Mõõtühikud. Toiduainete külm töötlemine. Töövahendid köögis. Ohutus. Toiduainete eeltöötlemine ja külm töötlemine. Toiduainete lühiajaline säilitamine. Võileivad. Kuumtöötlemata magustoidud.</p>	<p>Matemaatika - Harilik ja kümnendmurd.</p> <p>Matemaatika (I kooliaste) - Massiühikud gramm, kilogramm, tonn. Massiühikute vahelised seosed. Mahuühik liiter. kasutab mõõtmisel sobivaid mõõtühikuid, kirjeldab mõõtühikute suurust temale tuttavate suuruste kaudu;</p> <p>Eesti keel – üldkasutatavad lühendid. Lühendite õigekiri. Matemaatika (I kooliaste) - geomeetrilised kujundid igapäevaelus.</p>	<p>Kasutab mõõdunõusid ja kaalu.</p> <p>Valmistab lihtsamaid tervislikke toite.</p> <p>Oskab hinnata enda ja kaaslaste panust ühistöös.</p> <p>Valib töövahendid vastavalt töö eesmärgile ning kasutab neid ohtusnõudeid arvestades.</p> <p>Oskab tegutseda vett ja energiat säästes.</p> <p>Hindab grupi töötulemust.</p> <p>Teab väljendite “kõlblik kuni..” ja “parim enne...” tähendust.</p>	<p>Retsept ja mõõtühikud, lühendid retseptides.</p> <p>Praktiline ülesanne rühmale: mõõtmine ja kaalumine, mõõtühikute teisendamine.</p> <p>Tutvumine töövahenditega õppeköögis.</p> <p>Tutvumine tükeldusviisidega, aedviljade eeltöötlemisega. Viilud, kuubikud, rattad, ribad, kangid, sektorid.</p> <p>Praktiline töö: Lihtsa retsepti järgi ühistööna toidu valmistamine, mille käigus toiduaineid nii mõõdetakse kui kaalutakse. Retseptid on valitud nii, et nende käigus tuleb kasutada erinevaid töövahendeid ja ka aedvilju eeltöödelda. Tähelepanu pööratakse hügieenireeglitele ning</p>

			köögi korrastamisele ning jäätmete sorteerimisele. Oma tööle hinnangu andmine.
Käsitöö (19 tundi)			
Töö käik (1 tund) Töö planeerimine, vajalikud õppevahendid, ohutusnõuded käsitööklassis töötamisel Töötamine suulise juhendamise järgi. Töötamine tööjuhendi järgi.	Eesti keel – tööjuhendi lugemine. Joonis jm visualiseerivad vahendid. Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine.	Järgib töötamisel ohutusnõudeid, hoiab korras töökoha. Töötab iseseisvalt lihtsama tööjuhendi järgi.	Tutvumine käsitööklassi töökohtade ja kodukorraga. Ohutus ja tagajärjed selle eiramisel. Mõttekaardi koostamine ja arutelu teemal “Miks on vaja töökoht korras hoida?” Töövõtete õppimine suulise juhendamise ja õpiku või töölehe abil.
Kavandamine. (1 tund) Idee ja kavandi tähtsus eseme valmistamisel. Värvusõpetuse põhitõdede arvestamine esemete disainimisel.	Kunstiõpetus - Erinevate objektide kujutamine vaatluse ja mälu järgi. Kavandamine kui protsess ideede arendamiseks. Kompositsiooni tasakaal, pinge, dominant, koloriit.	Kavandab omandatud töövõtete baasil jõukohaseid käsitööesemeid.	Kavandada 20x30 cm suurusele pinnale lihtne tikand, mille tikkimisel saaks kasutada õpitud üherealisi ja kaherealisi pisteid. Materjalide valimine tikkimiseks. Värvide valik- soojad ja külmad toonid.
Tikkimine (7 tundi) Töövahendid ja sobivad materjalid. Üherealised pisted. Mustri kandmine riidele. Töö teostamine. Töö viimistlemine.	Eesti keel – kaasõpilaste ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine. Matemaatika – mõisted horisontaalne, vertikaalne.	Hindab oma töö korrektsust ja esteetilisust. Kasutab tekstiileseme kaunistamisel üherealisi ja kaherealiseid pisteid.	Tutvumine tikkimiseks sobivate materjalide ja töövahenditega. Tikkimisniidi kinnitamine töö alustamisel ja lõpetamisel. Üherealised pisted: eelpiste, tikkpiste ja varspiste. Vajadusel kavandi lihtsustamine, mustri kandmine riidele. Värvide valik ja tikkimine.
Õmblemine (8 tundi)	Matemaatika – mõõtmine ja	Seab õmblusmasina töökorda.	Tutvumine õmblusmasinaga,

<p>Töövahendid ja sobivad materjalid.</p> <p>Õmblemine käsitsi ja õmblusmasinaga. Õmblusmasina niiditamine.</p> <p>Lihtõmblus, õmblusvarud.</p> <p>Õmblustöö viimistlemine.</p>	<p>arvutamine.</p> <p>Eesti keel – õmblusmasina osade nimetused,</p>	<p>Mõistab täpsuse ja korrektsuse vajalikus õmblustöös.</p> <p>Traageldab ning õmbleb lihtõmblust.</p> <p>Lõikab välja ja õmbleb valmis lihtsama eseme.</p>	<p>õmblusmasina osade tähtsus, niiditamine, poolimine. Alumise niidi toomine nõelaavaplaadile. Sirge õmbluse õmblemine paberile (niidita) ja riidele (niidiga). Õmblusvaru arvestamine. Traageldamine, niidi ja piste pikkus traageldamisel. Lihtsa eseme küljeõmbluste õmblemine. Eseme viimistlemine.</p>
<p>Materjalid (1 tund)</p> <p>Tekstiilkiudained. Looduslikud kiud, nende saamine ja omadused. (Lambavill)</p>	<p>Loodusõpetus – taimed ja loomad.</p>	<p>Kirjeldab looduslike kiud-ainete saamist ja põhiomadusi.</p>	<p>Õppefilm: lamba pügamine, villa töötlemine.</p> <p>Praktiline töö: tutvumine lambavillaga, lõngadega.</p>
<p>Projektõpe (8 tundi)</p>			
<p>I Valikteema 8 tundi</p> <p>Masintikand</p> <p>Vajalikud vahendid ja materjalid.</p> <p>Arvutis tikandi kujundamine.</p> <p>II Valikteema</p> <p>Aplikatsioon</p> <p>Vajalikud vahendid ja materjalid.</p> <p>Töö käik.</p>	<p>Loodusõpetus – erinevate materjalide päritolu.</p> <p>Arvutiõpetus – programmide avamine, pildi salvestamine ja avamine vastavas keskkonnas.</p> <p>Eesti keel – Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri). Nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.</p>	<p>Leiab iseseisvalt lahendeid ülesannetele ning probleemidele</p> <p>Kavandab ning valmistab omandatud töövõtete baasil väikesemahulisi käsitööesemeid.</p>	<p>Tutvumine erinevate masintikitud ja aplikatsiooni töödega, ajakirjade, raamatutega.</p> <p>Praktiline töö:</p> <p>Masintikandis väikse pildi kontuuride jäljendamine ja selle tikkimine tikkimismasinaga.</p> <p>Aplikatsioonis väikese pildi koostamine ja selle kinnitamine õmblusmasinal erinevate kaunistuspistetega.</p>

HINDAMINE

Hinnatakse:1)teadmisi

- 2) loovat tegevust
- 3) teadmiste ja oskuste rakendamist iseseisvas praktilises töös
- 4) valminud tarbeeset tervikuna
- 5) õigete töövõtete kasutamist
- 6) iseseisva töö tulemuslikkust

HINDAMISE VORMID

Tunnis kasutatakse järgmisi hindamisvorme

Hinne tunnis tehtud töö eest

Hinne töö eest tööjuhendiga, õpikuga

Test

Hinne valmistatud eseme eest

HINDAMISE PÕHIMÕTTED

Tunnis hinnatakse

Õpilase õpitaset

Õpilase poolt omandatud oskusi

Õpilase individuaalset arengut

Õpilase osalemist õpiprotsessis, suhtumist ja õpivalmidust

KASUTATAV ÕPPEKIRJANDUS

Tikkimine. Väike rahvarõivaõpetus. IV-IX klass Anu Pink. Kristi Teder. Saara kirjastus 2005.

Õmblemine IV-IX klass. Anu Pink. Saara kirjastus 2003.

Kodundus IV-VI klass. Anu Pink Saara kirjastus 2008.

Kulinaaria Riiklik eksami- ja kvalifikatsioonikeskus

Kiiresti ja maitsvalt

Tikkimine Liia Laanpere, Heli Raidla

Tikime Olga Soone

Õmblemine Liivia Kivilo

jne.